

**RAPORT
I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS
PËR POMPËN E DERIVATEVE NË ZONËN KADASTRALE
MAMUSHË KOMUNA E MAMUSHËS**

Për : „DERVIS BEY” SHPK
Titulli i Projektit : Pompë e Derivateve me etazhitet P+0
Kapaciteti i rezervarve: R1=42 000 + 8000 dhe R2=50 000 litra
Ngastra kadastrale : P-73213054-01702-0 dhe 01701-0
Vendi, Zona Kadastrale: Petrovica-Petrovica, Mamushë
Komuna : Mamushë
Aplikuesi i Projektit : „DERVIS BEY” - SHPK

RAPORT I VNM-së

Kompania: „DERVIS BEY” - Sh.p.k. komuna e Mamushës

Drejtor: z. Bëran (Sami) Mazrek

_____ v.v.

Hartuesi i Raportit:

Dr. sc. Edona Kabashi-Kastrati

_____
Nr. i licencës: 71/17
edonak88@gmail.com
+383 49 655 661

Korrik 2024

RAPORT I VNM-së

Përmbajtja

1. HYRJJE.....	5
2. BAZA LIGJORE PËR HARTIMIN E RAPORTIT	6
2.1. Rregullativa Ligjore	7
2.2. Metodologjia e Punës.....	8
3.0. PËRSHKRIMI I LOKACIONIT DHE MJEDISIT.....	9
3.2. Pozita gjeografike e lokacionit	11
3.3. Popullata dhe Vendbanimet.....	14
3.4. Infrastruktura ekzistuese	15
3.4. Kushtet klimatike.....	15
3.7. Hidrogjeologjia	16
3.9. Natyra dhe biodiversiteti.....	17
3.10. Bimësia dhe Vegjetacioni	17
3.11. Bota shtazore - Fauna.....	18
3.12. Peizazhi.....	18
3.13. Ajri.....	18
3.14. Uji.....	19
4. PËRSHKRIMI I KOMPLEKSIT TË STACIONIT TË KARBURANTEVE - PROCESI TEKNOLOGJIK.....	19
4.1. Përshkrimi i pajimeve dhe objekteve ndërtimore.....	19
4.2. Objekti i administratës	20
4.3. Platoja e kompleksit.....	21
4.4. Rezervarët e lëndëve djegëse të lëngëta (naftë dhe benzinë)	22
4.5. Karakteristikat kryesore të procesit teknologjik në stacionin e karburanteve...23	
4.6. Komponentët hyrëse në procesin teknologjik.....	24
4.7. Komponentët dalëse në procesin teknologjik	25
5.0. Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis.....	25
5.1. Ndotja e ajrit.....	26
5.2. Ndotja e ujit.....	27
5.3. Ndotja e tokës.....	28
5.4. Zhurma.....	29
5.5. Ndikimet në florë dhe faunë	29

RAPORT I VNM-së

6.0. VLERËSIMI I RREZIKIMIT TË MJEDISIT NGA AKSIDENTET E MUNDSHME	30
6.1.1 Analiza e trungut të ngjarjeve	32
6.1.2. Ngjarja në tërë rezervarin	33
6.1.3. Aksidenti në pjesë të rezervarit (vrime në rezervar)	33
6.2. Analiza e pasojave	34
6.2.1. BLEVE	35
6.2.2. Zjarri në rezervuar.....	35
6.3. Vlerësimi i rrezikut	35
6.3.1. Vlerësimi i gjasave të ndodhjes së aksidentit.....	35
6.3.2. Vlerësimi i pasojave të mundshme	36
7.0. MARRJA E MASAVE PËR PARANDALIMIN DHE ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE	36
7.2. Masat mbrojtëse të ujërave	38
7.3. Masat për mbrojtjen e tokës	40
7.4. Masat e marura për mbrojtjen e botës bimore dhe shtazore.....	42
7.5. Masat e marura për mbrojtjen nga zhurma.....	42
7.6. Masat mbrojtëse në rezervuar.....	43
7.7. Masat mbrojtëse në sistemin shpërndarës.....	43
7.8. Rekomandimet tjera për evitimin e rrezikut dhe mbrojtje të mjedisit	44
8.0 Raportimi	45
9.0. Marrja e Masave Rehabilituese pas Përfundimit të Aktiviteteve Prodhuese	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
9.1. Objektivat e rikultivimit.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
9.2. Struktura përfundimtare e sipërfaqeve	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
9.3. Rikultivimi teknik	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
9.4. Rikultivimi agroteknik	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
9.5. Rikultivimi biologjik.....	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
10. PËRFUNDIM	47

1. HYRJE

Në kuadër të plotësimit të dokumentacionit të nevojshëm për funksionalizim dhe investimeve në ndërtimin e objektit të Pompës së Derivateve me etazhitet P+0 të kompanisë **“Dervis Bey” Shpk**, me numër unik të biznesit 811549453, është paraparë edhe përpilimi i raportit mbi vlerësimin e ndikimit në mjedis. Ky raport do të përfshijë në vete analizat e realizuara të ndikimeve të mundshme në mjedisin rrethues, duke përfshirë edhe botën e gjallë për Pompën e Derivateve me objektet përcjellëse, në parcelat me nr. të ngastrërave P-73213054-01702-0 dhe 01701-0, në zonën kadastrale Mamushë komuna e Mamushës.

Raporti i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis paraqet një dokument të nevojshëm dhe të domsodoshëm për paisjen e kompanisë me Pëlqim Mjedisor nga ana e Ministrisë së Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës, i cili poashtu është i nevojshëm për marrjen e lejës së ndërtimit dhe mjedisit për Pompën e Derivateve me etazhitet P+0.

Qëllimi i hartimit të raportit është evidentimi i të gjitha kushteve përreth në lokacionin ku bëhen planifikimi për investime dhe realizime të aktiviteve përkatëse që lidhen me Pompën e Derivateve, bazuar në faktin se në kohën moderne po bëhen intervenime të vazhdueshme në mjedisin natyror, duke ndikuar kështu në humbjen e balancës ekologjike natyrore. Bazuar në qëllimin paraprak dhe në metodologjinë e hartimit të vlerësimit të ndikimit në mjedis, ky raport bëhet me qëllim të përkufizimit të ndikimeve potenciale dhe caktimin e masave të cilat do të jenë të nevojshme për t'u marrë për mbrojtjen e mjedisit nga ndikimet eventuale negative të këtij aktiviteti. Ndaj është e nevojshme që shoqëria të ndërgjegjësohet për t'a mbajtur sa më pastër mjedisin ku jetojmë duke marrë masat e duhura për trajtimin e mbetjeve si dhe emetimin e gazeve të dëmshëm në atmosferë që gjenerohen nga zhvillimi i aktiviteteve të ndryshme.

Raporti paraqet në mënyrë transparente ndikimin në mjedis të Pompës e Derivateve me objektet përcjellëse me të gjitha veprimtarit punuese (shërbim, transport, deponim, shitje, etj), në mënyrë që të mundësohet ruajtja e mjedisit.

RAPORT I VNM-së

Ky vlerësim i ndikimit në mjedis për stacionin e karburanteve të kompanisë „Dervis Bey” Sh.p.k, me seli në Mamushë, komuna e Mamushës, me pronar z. **Büran Mazrek** është hartuar, duke u bazuar në projektin ideor të ndërtimit, karakteristikat e lokacionit, gjendjen ekzistuese të mjedisit rreth lokacionit ku do të ndërtohet stacioni i karburanteve si dhe dokumenteve tjera teknike ekzistues.

Detyra e përgatitjes së këtij raporti të VNM-së të Pompës së Derivateve kryesisht ka për qëllim identifikimin e burimeve të ndotjes, vlerësimin e ndikimit të tyre në mjedis si dhe propozimin e veprimeve për parandalimin apo së paku zvogëlimin e ndikimeve negative në mjedis gjerë në kufijtë e lejuar.

Të gjitha konstatimet dhe rekomandimet për mbrojtjen e mjedisit që dalin nga ky raport, duhet të merren për bazë, për fazën e ndërtimit të Pompës së Derivateve, gjatë fazës së aktiviteteve të punës të Pompës së Derivateve dhe pas përfundimit të aktivitetit të punës të Pompës së Derivateve në Mmaushë komuna e Mamushës.

2. BAZA LIGJORE PËR HARTIMIN E RAPORTIT

Në lidhje me vlerësimin e ndikimit në mjedis – VNM-së është aprovuar Ligji për VNM-në Nr. 08/L-181 i cili përcakton të gjitha procedurat për përgatitjen dhe paraqitjen për miratim të VNM-së, Ligji për VNM Nr. 08/L-181 ka për qëllim për të siguruar mundësimin e një vlerësimi të përgjithshëm me ndërthurje të ndikimeve mjedisore të projekteve apo veprimtarive që do të realizohen me qëllim që të parandalojnë dhe të zvogëlojnë apo mënjanojnë efektet negative në mjedis në kohën e duhur.

Analiza përfshin identifikimin e masave mbrojtëse për mjedisin me rastin e ndonjë aksidenti në mjedis gjatë funksionimit kontinuel të Pompës së Derivateve:

- Identifikimin e burimit që rrezikon mjedisin
- Vlerësimin e ndikimit në mjedis

Propozimin e masave themelore për minimizimin apo zvogëlimin e ndikimeve negative gjerë në kufijtë e lejuar.

2.1. Rregullativa Ligjore

a) Dokumentacioni normativ

Me rastin e hartimit të raportit të VNM-së për stacionin e karburanteve janë marrë për bazë ligjet me të rëndësishme të aplikuara ku janë paraqitur më poshtë:

- Ligji për Mbrojtjen e Mjedisit Nr. 03/L-025
- Ligji për VNM Nr. 08/L-181
- Ligji për planifikim hapësinor Nr. 04/L-174
- Ligji për mbrojtjen e natyrës Nr. 03/L-233
- Ligji për ndërtim Nr. 04/L-110
- Ligji nr. 08/L-112 për ndryshimin dhe plotësimin e ligjit Nr. 02/L-26 për tokën bujqësore
- Ligji për ujërat e Kosovës Nr. 04/L-147
- Ligji Nr. 03/L-120 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për rrugë Nr. 2003/11
- Ligji për Kimikate Nr. 04/L-197
- Ligji për mbrojtjen e ajrit Nr. 03/L- 160
- Ligji për mbrojtjen e Ajrit nga ndotja nr. 08/L-025
- Ligji Nr. 08/L-071 për ndryshimin e Ligjit Nr. 04/L-060 për Mbeturinat
- Ligji për mbrojtjen nga Zhurma Nr. 02/L-102
- Ligji për mbrojtjen nga zjarri Nr. 04/L-012
- Ligjit Nr. 03/L-138, për ndryshim dhe plotësim të Ligjit Nr. 02/L-89 për tregti me naftë dhe derivate të naftës në Kosovë

Udhëzimit Administrative:

- Udhëzimi administrativ Nr. 07/2012 për cilësinë e karburanteve të lëngëta të naftës.
- Udhëzimi Administrativ Nr. 30/2014 për kushtet, mënyrat, parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në trupin ujqor.

RAPORT I VNM-së

- Udhzimi administrative (Ligji Nr. 04/L-230) AME-Agjensioni për Menaxhimin e Emergjencave - MPB.
- Udhëzim administrativ mmph Nr. 04 /2018 për pengimin e aksidenteve të mëdha ku përfshihen substancat e rrezikshme.
- Udhëzim administrative Nr.05/2011 për metodologjinë e vlerësimit të rrezikut nga aksidentet kimike si dhe masat për eliminimin e pasojave.

b) Dokumentacioni teknik

- Projekti ideor i ndërtimit të Pompës së Derivateve me objektet përcjellëse,
- Çertifikata e regjistrimit të biznesit
- Çertifikatat mbi të drejtat e pronës
- Kopja e planit të ngastrave
- Plani i situacionit
- Kontrata për qiranë e palujtshmërisë/tokës
- Kushtet të ndërtimore

Duke marrë parasysh faktin se një pjesë e madhe e specifikave mjedisore nuk janë përfshirë në kuadër të rregullativës së sipërshtënuar për nevojat e hartimit të këtij raporti është shfrytëzuar dhe rregullativa relevante ndërkombëtare si dhe direktivat përkatëse si që është direktiva e VNM-së.

2.2. Metodologjia e Punës

Metodologjia e punës me të cilat bëhet vlerësimi i ndikimit në mjedis për Pompën e Derivateve me objektet përcjellëse, bëhet në disa faza.

a) Informatat themelore që nënkupton identifikimet siç janë:

- Burimet themelore të ndikimeve në mjedis.
- Popullata ekzistuese me karakteristikat demografike.
- Karakteristikat e dheut, topografia dhe peizazhi në lokacionin ku është planifikuar të ndërtohet Pompa e Derivateve,
- Klima e lokacionit me të dhënat meteorologjike,

RAPORT I VNM-së

- Kualiteti i ajrit dhe ujit në lokacionin më të gjerë,
- Bota bimore dhe shtazore në terrenin e analizuar,

b) Vlerësimi i ndikimeve sipas këtyre kualifikimeve:

- Madhësia dhe lloji i ndotjes
- Karakteristikat dhe dominimi i materialit ndotës
- Gjendja e mjedisit në terrenin e analizuar
- Vlerësimi i shpërndarjes në hapësirë i materies ndotëse.

c) Analiza e rrezikimit të

- Njeriut
- Vlerave materiale
- Vlerave natyrore

d) Përcaktimi i masave mbrojtëse sipas rezultateve të arritura mbi vlerësimin e ndikimit në mjedis në lokacionin ku është planifikuar të ndërtohet Pompa e Derivateve.

Pjesa më e rëndësishme e analizës së këtij raporti i kushtohet kvantifikimit dhe vlerësimin të gjendjes ekzistuese. Hulumtimi karakterizohet me faktin se kemi të bëjmë me vendin që nuk ka të bëjë me ndonjë potencial të shprehur ekologjik. Rezultati i këtyre analizave paraqet një dëshmi mbi gjendjen aktuale të mjedisit në këtë lokacion.

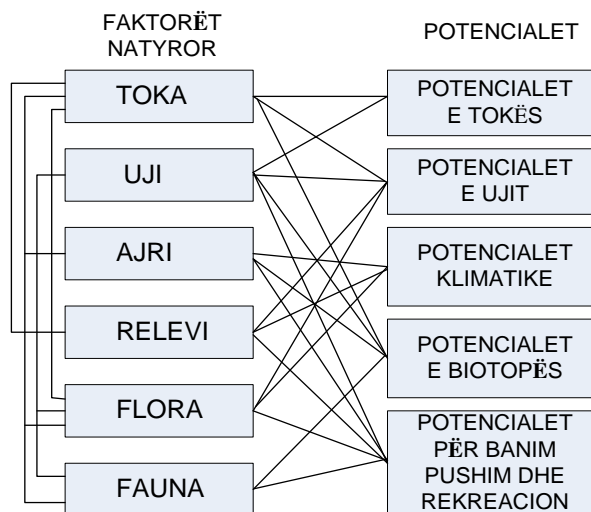
3.0. PËRSHKRIMI I LOKACIONIT DHE MJEDISIT

Për hartimin e një raporti të vlerësimin të ndikimit në mjedis bazë kryesore e tij janë karakteristikat themelore. Hulumtimi dhe vlerësimi i gjendjes ekzistuese është bërë duke i shfrytëzuar hulumtimet studimore të bëra në këtë teren.

Për tu definuar gjendja ekzistuese në mënyrë të kënaqshme dhe për të u krijuar një bazë reale për hulumtim të ndikimeve të mundshme, në kuadër të gjendjes ekzistuese janë prezantuar edhe të dhënat relevante që kanë të bëjnë me të dhënat ekzistuese morfologjike, gjeologjike, hidrologjike, hidrografike dhe meteorologjike.

3.1. Potencialet ekzistuese

Njëri nga elementet kyç të hulumtimit të gjendjes ekzistuese të mjedisit është hulumtimi i potencialit ekzistues, e që konsiston në analizën e mirëfilltë të tërësisë hapësinore në zonën më të gjerë të lokacionit ku është planifikuar të ndërtohet Pompa e Derivateve, me qëllim që në bazë të pasojave të njohura të vlerësohen mundësit e rrezikut ekologjik dhe në bazë të tyre të rekomandohen masat për zvogëlimin ose edhe eliminimin e tyre. Karakteristikat e potencialit ekologjik përbëhen nga kombinimi i ndikimeve të ndërsjella të faktorëve natyror siç janë toka, uji, ajri, relievi, flora dhe fauna. Secila nga potencialet ekologjike në këtë mënyrë posedon funksione të caktuara, që në esencë kanë rëndësi të dorës së parë analizën e problematikës së tërësishme të mbrojtjes së mjedisit. Ndikimi i ndërsjellë i faktorëve të veçantë si dhe ndikimi i tyre në formimin e potencialit ekologjik dhe i funksioneve të tyre themelore me interes për analizën në fjalë, së bashku me kompleksin e marrëdhënieve të mundshme është paraqitur në figurën 1. Në bazë të raporteve të paraqitura në këtë figurë është e qartë që faktorët natyror formojnë disa potenciale natyrore karakteristika funksionale të cilat duhen marrë parasysh gjatë valorizimit të ndikimit në mjedis të Pompës së Derivateve të planifikuar për tu ndërtuar në hapësirën e lartcekur.

Figura 1. Raportet themelore ndërmjet faktorëve natyrorë dhe potencialeve ekologjike.

3.2. Pozita gjeografike e lokacionit

Lokaliteti i pikës së karburantit në këtë regjion gjendet në pjesën jugore të Mamushës më shumë se 1 km nga qendra. Ngastra e planifikuara për projekt është pranë rrugës së asfaltuar (kryesore) Mamushë – Medvec në në anën e majte të kësaj rruge, ndërsa afërsi ndodhet një pikë karburanti jashtë funksioni dhe e boshatisur. Terreni ku planifikohet ndërtimit i pomës së dervateve me etazhitet P+0 ka një terren të rrafshët dhe të përshtatshëm për këtë aktivitet.

Komuna e Mamushës shtrihet mes dy komunave, Prizrenit dhe Rahovecit. Vendi shtrihet në një lartësi mbidetare rreth 500m, kufizohet me fshatrat si: Medvec, Napërbisht, Leshan, Samadregjë dhe Reti e poshtme. Nëpërmes Mamushës kalon "Rruga e Fermave" që ndan rajonin e Prizrenit me atë të Gjakovës. Për nga forma tokësore është një luginë dhe shtrihet në rrafshin e Dukagjinit. Ka një largësi prej 17 km me qytetin e Prizrenit. Ashtu si në të gjitha vendet e rajonit të Dukagjinit edhe në dominon klima kontinentale, por vërehen edhe shenja të klimës mesdhetare për shkak të afërsisë që ka Dukagjini me detin Adriatik. Ky lloj i konfiguracionit krijon parakushte për pasuri dhe në resurset tjera, si p.sh: Në bazë të sasisë së ujit është një vend mjaft i pasur. Nëpër Mamush kalon edhe një lumë dhe ka tokë pjellore.

Ndërtimi i stacionit të karburanteve dhe objekteve tjera përcjellëse dhe funksionalizimi i tij është planifikuar të bëhet në pjesën e ngastrës kadastrale numer: P-73213054-01702-0; 01703-0 dhe 01701-0 në vendin e quajtur Petrovica-Petrovica, zona kadastrale Mamushë komuna e Mamushës, pjesa e ngastrës në fjalë është Pasuri Private e Nahit (Haydar) Krüezi, të cilën kompania „Dervis Bez” Sh.p.k. nga Mamusha e ka marrë në shfrytëzim parcelen duke lidhur kontratë me pronarin e tokës (Bashkanagjitur gjeni kontratën e qiramarrjes). Në afërsi të drejtpërdrejt të lokacionit ku planifikohet të ndërtohet Pompa e Derivateve me objektet përcjellëse ka objekte banimi në afërsi, direkt në pjesën matanë rrugës, poashtu janë dhe disa objekte të boshatirsura ku njëri prej tyre shihet të jetë qenë pikë karburanti. Në afërsi vërehen serat e ngritura dhe të mbjella nga ana e bujqëve

RAPORT I VNM-së

të kësaj zone. Në një distancë prej më shumë se 180 m ndodhet një rrjedhë ujore, e tipit të përrockës, ndërsa lumi Topluga ndodhet në distancë prej rreth 800m.

Lokacioni ku planifikohet të ndërtohet pika e karburantit shihet në pjesët e hartave topografike dhe satelitore të më poshtme.

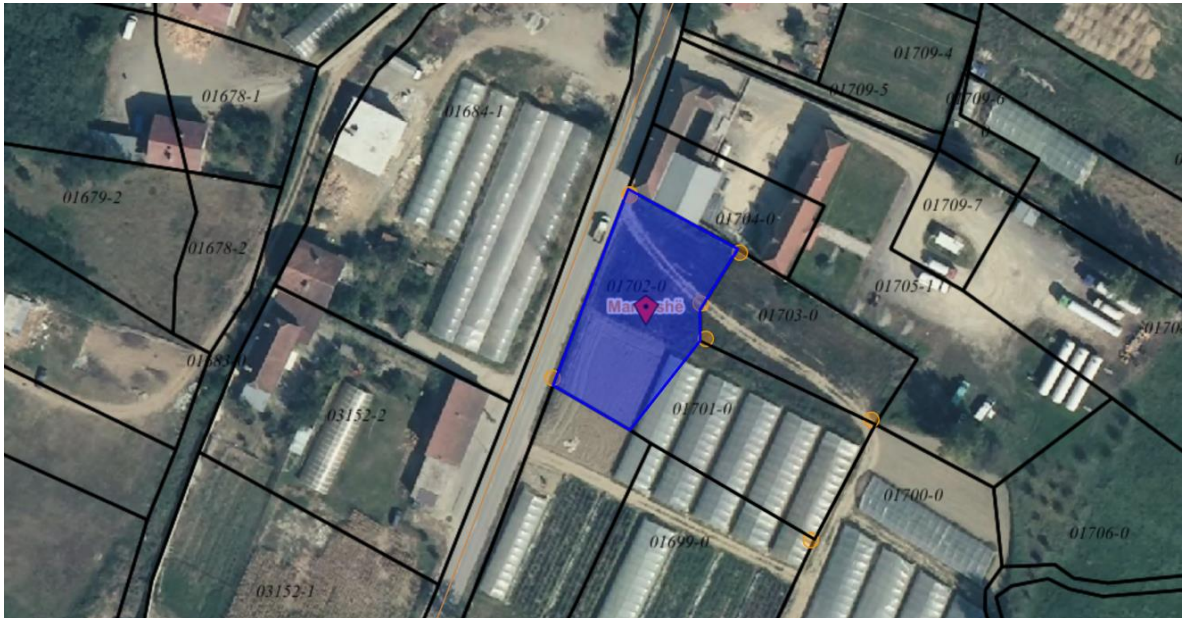

Fig. 2. Pamje satelitore e lokacionit ku do të ndërtohet Pompa e Derivateve

Fig. 3. Harta topografike e lokacionit ku planifikohet të ndërtohet Pompa e Derivateve

RAPORT I VNM-së

Sipërfaqja e pjesës së ngastrës kadastrale nr. P-73213054-01702-0 dhe 01701-0, në të cilën planifikohet të ndërtohet Pompa e Derivateve është e përkufizuar me kufijtë dhe koordinatat e paraqitura në dokumentacionin e bashkangjitur raportit të VNM-së.

Fig. 4. Pamje nga lokacioni ku planifikohet të ndërtohet pompa e derivateve

RAPORT I VNM-së

3.3. Popullata dhe Vendbanimet

Qyteti përbëhet kryesisht nga popullsia Turke vendas, Shqiptarët dhe një pakicë simbolike të komunitetit RAE. Shtimi i popullsisë ka pasur rol në rritjen maksimale të popullsisë së Mamushës. Në vitin 1961 Mamusha kishte 1590 banorë. Më 1971 ky numer u rrit në 2038 banorë, duke pasur një shtim për rreth 32%. Në vitin 1981 Mamusha numëronte 2752 banorë, këtë herë me një rritje për rreth 37% me regjistrimin paraprak. Rritje drastike e numrit të popullsisë u shënuan ndërmjet viteve 1981-2011 ku popullsia u dyfishua dhe arriti numer rekord banorësh për këtë komunë me 5507 banorë, apo me një rritje prej 94% vetë gjatë këtyre 30 viteve. Natalitet të lart ka pasur kryesisht në popullatën turke, ngase shqiptarët kanë pasur një rritje minimale dhe kohëve të fundit edhe ulje të popullsisë kryesisht për shkak të migrimit në vendet përendimore dhe qytetet e tjera të Kosovës.

Përbërja etnike								
Viti/Etnia	Turq	%	Shqiptarë	%	Të tjerë	%	Total	
1961	1,220	76.73	367	23.09	-	-	1,590	
1971	1,794	88.5	241	11.83	-	-	2,038	
1981	2,372	86.19	366	13.30	-	-	2,752	
2011	5,128	93.1	327	5.9	52	0.9	5507	

Ekonomia e Komunës së Mamushës është e bazuar kryesisht në bujqësi dhe në shkallë të vogël të tregtisë aktive. Ka rreth 70 biznese private të regjistruara që veprojnë në komunë, prej tyre shumica janë autoservise dhe dyqane të Agrokultures. Mamusha njihet si vend bujqësor me kultivimin e bimëve bujqësore e sidomos patates ku në vitin 2012 kishte 9.000.000 kg patate ose 90.000 ton, që është shumë në sipërfaqen që ka prej 23 km². Nuk ka të dhëna të sakta për numrin e njerëzve të punësuar në sektorin privat në Mamushë. Në sektorin publikë në Mamushë janë të punësuar 90 banorë. Prej tyre 15 në kuvendin komunal të Mamushës, 4 prej tyre në mesin e subjekteve politike, 10 pjestarë të policisë së

Kosovës, dhe 55 mesimdhënës (50 Turq dhe 5 Shqiptarë) dhe 10 teknik në një shkollë fillore dhe një të mesme që gjenden në Mamushë dhe disa në mjekësi. Sipas strukture kombëtare numri i të punësuarve në sektorin publik ka këtë përbërje: 83 Turq, 23 Shqiptarë, 3 Romë dhe 2 Boshnjak.

3.4. Infrastruktura ekzistuese

Lokacioni i planifikuar për ndërtimin e objektit të pompës së derivateve me etazhitet P+0 ndodhet në pjesën jugore të Mamushën, e lidhur më për së afërti me rrugën kryesore Mamushë-Medvec. Përveq kësaj kjo rrugë kryesore përsëri të së cilës ndodhen ngastrat e planifikuara janë të lidhura edhe me rrugë tjera dytësore me fshatra tjerë sikurse me fshatin Reti, Smaq, pjesa veriore fshati Njëpërbisht etj., në këtë formë një lloj lidhje me tri komunaat sikurse ajo e Rahovecit, Suharekës dhe Prizrenit.

3.4. Kushtet klimatike

Klima e kësaj treve sipas pozitës së saj gjeografike, lartësisë mbi detare dhe sipas hulumtimeve meteorologjike siç janë: reshjet dhe temperaturat mesatare mujore dhe vjetore, është klimë kontinentale. Në viset e ulta për shkak të ndikimit të klimës mesdhetare dhe verave shumë të nxehta të korrurat janë ndër të parat në Evropën juglindore prandaj ekzistojnë përparësitë e pakrahasueshme për kulturat bujqësore: Hardhia e rrushit, pemët dhe perimet. Në viset malore, dominon klima e alpeve, për ç'arsye deri në Qershor nëpër gropa mbeten sasitë e bores me ç' rast në mes të verës mund të zbardhohen majet e maleve.

Sa i përket reshjeve dhe temperaturave, Pranvera dhe Vjeshta karakterizohen për afërsisht me klimë të njëjtë. Të reshurat janë të formës riguese ose me karakter lokal. Temperatura mesatare sillet prej 11,5 °C gjer në 12,5 °C e si mesatare e këtyre merret temperatura prej 12,0°C. Temperaturat më të larta janë në muajin qershor 35,6°C, ndërsa në korrik 32,4°C dhe në gusht 31,1°C. Temperaturat më të ulta janë në muajin dhjetor, janar dhe shkurt. Temperaturat maksimale mesatare vjetore janë 22,5°C, ndërsa temperaturat mesatare minimale sillen prej - 0.5 °C. Regjimi i

RAPORT I VNM-së

---

reshjeve në komunën e Prizrenit ku më heret ka qenë edhe Mamusha ka karakterin e klimës aride. Shuma e përgjithshme e reshjeve sillet nga 670 mm deri në 820 mm. Vlera mesatare vjetore e lagështirës relative është 66.8%. Muaji më i thatë është gushti 66.2%, kurse më me lagështi janë nëntori dhe dhjetori 84.2 %.

3.5. Erërat

Në lokacionin ku është planifikuar të kryhet ndërtimi i objektit të pomës së derivateve, për shkak të konfiguracionit e posaçërisht pozitës gjeografike më së shumti janë të përfaqësuara erërat veriore.

Me intensitet më të madhe të shpejtësisë paraqiten erërat veriore, veri perëndimore si dhe erërat perëndimore, kurse ato jugore janë me intensitet më të vogël. Në komunën Mamushës erërat më të shpeshta janë ato veriore me 225% dhe më të rrallat janë ato jug - perëndimore me 226%, kurse shpejtësia mesatare më e madhe e erës është 3.2 m/sek.

3.6. Relievi

Rajoni i gjerë ku planifikohet të bëhet ndërtimi i objektit të pompës së derivateve në vendin e quajtur Petrovica Mamushë karakterizohet me një relief mesatarisht të rrafshët, dhe është rrugës kryesore që lidh Mamushën me fshatin Medvec. Relievi me lartësin, pjerrtësinë, formën dhe konfiguracionin ndikon në ndërtimin e elementeve klimatike, në shfaqjen e rrjetit ujqor dhe të bimësisë.

3.7. Hidrogeologjia

Në aspektin hidrologjik ujërat sipërfaqësor të komunës së Mamushës karakterizohen me ujëra të bollshme sipërfaqësore të cilat drenohen në lumin Toplluha dhe më tej ky lumë shkarkohet në lumin Drini i Bardhë. Nëpër komunën e Mamushës kalon lumi Topllua dhe derdhet në pellgun e madh në Kosovë, Drini i Bardhë. Drini i Bardhë, përshkon pjesën perëndimore të Kosovës, respektivisht Rrafshin e Dukagjinit për 122 km në drejtimin veri-jug, buron nga një gurrë në Bjeshkën e Rusolisë, sipër fshatit Katundi i Ri në vendin e ashtuquajtur Radavc (afër qytezës së Burimit), thellësitë e ujërave nëntokësore në këtë lokalitet nuk janë

studiuar. Ujërat e lumit të Drinit të Bardhë nevojiten për ujitjen e tokave që shtrihen afër shtratit të tij.

Veçoritë hidrogjeologjike të lokacionit ku planifikohet të bëhet ndërtimi i pompës së derivateve janë të thjeshta.

Në afërsi të lokacionit ku planifikohet të bëhet ndërtimi i pompës së derivateve burime natyrore të ujit nuk ekzistojnë, përpos ujërat sipërfaqësore të cilat krijohen gjatë të reshurave atmosferike të cilat drenohen në kanalet natyrale (prrockat) dhe pastaj drenohen në lumin e Topllues e pastaj derdhen ne Drinin e Bardh ndërsa lumi topllua gjendet ne distancë rreth 750 metra nga sipërfaqja ku planifikohet të bëhet zhvillimi i projektit

3.9. Natyra dhe biodiversiteti

Në bazë të të dhënave zyrtare të Institutit për mbrojtjen e Natyrës, nuk ekzistojnë të dhëna se kjo hapësirë është ndonjë hapësirë e mbrojtur me ligj, në drejtim të biodiversitetit dhe natyrës në përgjithësi, por as që është potencial të futet nën mbrojtje.

3.10. Bimësia dhe Vegjetacioni

Problematika e gjendjes ekzistuese të llojeve bimore nuk është studiuar në masë të mjaftueshme për të sjell përfundime meritore.

Në bazë të shqyrtimeve vizuale në lokacionin ku do të ndërtohet pompës së derivateve kemi hasur në bimësi që karakterizohet kryesisht nga bimët e ulta barishtore, manaferra, shkurre, si kaçuba të qarrit, bungut, akacia etj. Këto bimë u përshtaten kushteve të jetës së tyre në këto toka, në këtë hapësirë gjenden edhe kaçça, murrizi, mana, manaferra, etj. Pjesa e ngastrës në fjalë posaçërisht është e zhveshur diku diku e mbuluar me drunj të ultë ne formë të kaçubave, pjesa e ngastrës ku do të zhvillohet projekti mund të shihet edhe nga imazhi nga pamje satelitore, në afërsi të drejtëpërdrejt popullata e këtij vendi ka të zhvilluara serra për kultivimin e produkteve të ndryshme bujqësore, përveq serave në afërsi mund

të shihen ara e livadhe të cilat shfrytëzohen për kultimin të kulturave bujqësore, edhe vet ngastra ku planifikohet ndërtimi i takon llojit të arave.

3.11. Bota shtazore - Fauna

Problematika e gjendjes ekzistuese të llojeve shtazore nuk është studiuar në masë të mjaftueshme për të sjell përfundime meritorë në këtë aspekt.

Bazuar në florën ekzistuese dhe kushtet klimatike të rajonit të Mamushës, e duke marrë për bazë edhe të dhënat nga vendasit, në këtë zonë jetojnë gjitarët, zvarranikët, brejtësit, insektet e ndryshme, lepuri i egër, dhelpra, iriqi etj. Prej brejtësve jetojnë- mijtë, prej zvarranikëve- gjarpri i zakonshëm, bolla, breshkat e tokës zhapini i gjelbër, insektet krahë fortë, krahë lusporë, mizat etj, ndërsa prej shpezëve janë karakteristike zogjtë, çafkat, bilbilat, thëllënëza e fushës, sorrat, shqiponja, lakuriqi, etj.

3.12. Peizazhi

Karakteristikat e peizazhit të tërësisë së analizuar hapësinore paraqesin njërin nga elementet për të perceptuar marrëdhëniet e tërësishme në relacionin ndërtimi dhe realizimi i projektit për pompën e derivateve – mjedisi. Me këtë rast gjithsesi duhet marrë parasysh se bëhet fjalë për një kategori psikologjike afektive e cila manifestohet përmes veprimit të tërësishëm sinergjik të rrethinës në shikuesin, ku medoemos janë të pranishme implikimet kulturologjike, sociologjike dhe subjektive. Efektet vizuale (peizazhet) janë kriteriume me rëndësi në ruajtjen e mjedisit dhe nëse nuk zgjidhen drejt konsiderohen si degradim i mjedisit. Projekti i lartë shënuar i ndërtimit të pompës së derivateve nuk ka ndonjë ndikim negativ të theksuar në prishjen e peizazhit në lokacionin e analizuar.

3.13. Ajri

Lokacioni ku planifikohet të bëhet ndërtimi i pompës së derivateve i kompanisë “Dervis Bey” SHPK, ndodhet në pjesën më jugorë të Mamushës, përkatësisht në dalje të saj, dhe si e tillë është më pak e ngarkuar në aspekt të fluktuimit të

populltës në këtë pjesë. Ajri i këtij lokacioni duke qenë se është vend edhe jo shumë i zhvilluar në aspektin industrial konsiderojmë që është relativisht i pastër. Kualiteti i ajrit mund të ndryshohet si rezultat i punimeve që do të realizohen për ndërtimin e pikës së kaarborantit, por që është jo shumë signifikante. Kuliteti i ajrit ndryshohet apo priset në këtë zonë kryesish nga komunikacioni i cili zhvillohet në këtë pjesë, megjithatë mund të konkludojmë se pastërtia e ajrit në këtë regjion është në nivel të lakmueshëm, mirëpo frekuenca e automjeteve në rrugën Mamushë - Reti e Epërme, ndikojnë në ndotjen eventuale të ajrit, ndotja e pjesërisht e ajrit vjen nga shfrytëzimi i cili behet në këtë lokalitet dhe mekanizmi të cilët përdorën për kryerjen e aktiviteteve bujqësore.

3.14. Uji

Ndotja e ujit shkaktohet nga trafiku i cili zhvillohet në rrugën regjionale Mamushë-Reti e Ulët dhe nga shpërlarja e trasës së rrugës me të reshurat atmosferike. Ndotja e ujit pjesërisht shkaktohet edhe nga lëshimi i ujërave të zeza nga komuniteti të pa trajtuara, megjithatë nuk ka ndotës të rrezikshëm potencial të ujërave, andaj mund të konkludojmë se pastërtia e ujit në këtë lokacion është në nivel të lakmueshëm.

4. PËRSHKRIMI I KOMPLEKSIT TË STACIONIT TË KARBURANTEVE-PROCESI TEKNOLOGJIK

4.1. Përshkrimi i pajimeve dhe objekteve ndërtimore

Kompleksi i pompës së derivateve të kompanisë „Dervis Bey” Shpk me seli në rrugën Mmmushë-Medvec, në Mamushë, Komuna Mamushë, në bazë të projektit kryesor të ndërtimit, do të përbëhet prej këtyre pajimeve dhe objekteve të cilat si tërsi nevojiten për realizimin e veprimtarive në pompën e derivateve, si dhe mbrojtjen e mjedisit nga ndikimet e mundshme negative që shkaktohen nga pompa e derivateve dhe objektet tjera përcjellëse.

Në vijim po i shënojmë pajimet dhe objektet që do të përbëjnë kompleksin e stacionit të karburanteve:

- Objekti i cili përmban hapsirën për administratës, hapsirën për shitjen e derivative, vajrave dhe lubrifikanteve, hapsirën për minimarket dhe hapsirën për restorant.
- Terrasa
- Platoja e pompës
- Hapësirat e parkingjeve
- Rezervarët e naftës dhe benzinës
- Aparatet për toçitje të naftës dhe benzinës
- Streha
- Hapësira për gjenerator
- Hapësira për trafo
- Seperatori për ndarjen e derivateve dhe vajrave nga ujërat e ndotura
- Gropa septike për ujërat e zeza
- Bunari filtrues
- Grumbulluesit e ujit
- Oazat gjelbëruese
- Rrethoja e lokacionit
- Shtyllat e reklamës

4.2. Objekti i pomës së derivateve

Në aspektin funksional objekti i pomës së derivateve është i ndarë në 3 seksione:

Seksioni 1 - Përmbanë hapësirën për vendosjen e dy (2) dispancereve për furnizim me karburante dhe akomodimin e 2 automjeteve në të njëjten kohë. Ky seksion është potencuar me ngjyre në figuren e me poshtme dhe shtrihet në një sipërfaqe totale prej 224 m².

Sipërfaqja e shputës së ndërtesës kryesore pa seksionin 1 (pa hapësirën e dispaqereve) përfshin një sipërfaqe prej 275.8 m². Në kuader të sajë përfshihen seksioni 2 dhe seksioni 3. Dyshemeja do të punohet nga pllakat qeramike dhe ngjitës, mbi shtresën e estrishit me trashësi 4-5 cm.

Ne objekt do të vendosen pikat e sanitarisë dhe Hidranti. Pikat e sanitarisë do të punohen krejt sipas rregulloreve dhe standardeve të kohës.

Seksioni 2 - Përmban hapësirën me funksione afariste. Në kuader të sajë përfshihen: Marketi dhe Restorani me hapësirat ndihmese percjellese si kuzhina, depo dhe sanitare. Ky seksion shtrihet në një sipërfaqe bruto prej 275.8 m².

Seksioni 3 - Përmban hapësirën për administratë. Ky seksion përmban 3 zyre dhe 3 sanitare. Sipërfaqja e këtij seksioni është bruto 69.87 m².

Mbulesa (streha) e stacionit për shitjen e karburanteve është punuar nga konstruksioni i kapriates metalike, trau kryesor duhet ndërtuar nga shufrat metalike T,2L. Mbi kapriate duhet të vendosën brinaket të profilit I-140 (metalike) dhe mbi të llamarina e plastifikuar.

Për arsye estetike streha në anët e jashtme të mbulesës duhet punuar me një panel nga llamarina e plastifikuar.

Ana e poshtme e mbulesës duhet punuar nga llamperia metalike, në bazë të specifikacionit të përshkruar në projektin ideor për ndërtimin e stacionit të karburanteve.

4.3. Platoja e kompleksit

Platoja e kompleksit të pompës së derivateve duhet rregulluar ashtu që pjerrtësia të jetë e përshtatshme për përcjelljen e ujërave sipërfaqësore, të tërë pjesës për rreth objektit administrativ, marketit, restorantit dhe për rreth objektit për shitjen e karburanteve i teri është i betonuar. Organizimi për funksionimin e këtij stacioni të karburanteve është i destinuar për funksionimin e qarkullimit në rrugën që lidh Mamushwn me fshatin Metvec dhe pastaj me fshatatrat dhe qytete tjera, hyrja dhe dalja e automjeteve në kompleksin e stacionit të karburanteve do të bëhet pa pengesa sepse hapësira për hyrje në stacion të karburanteve dhe dalje është e mjaftueshme dhe dukshmëria është e mirë.

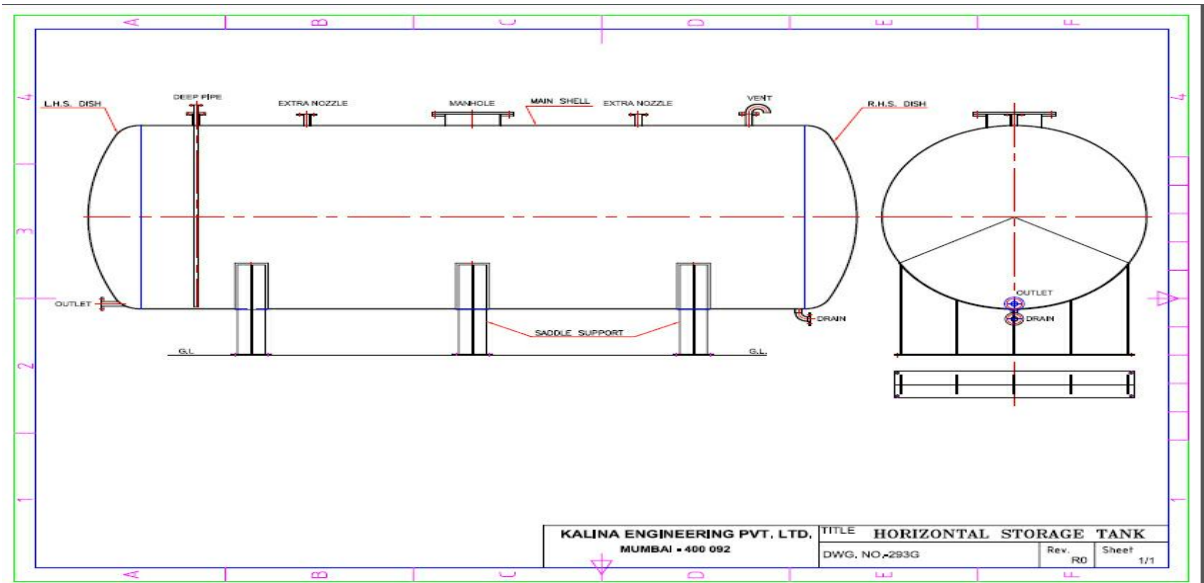

Fig 5. Rezervuarët për Naft dhe Benzin

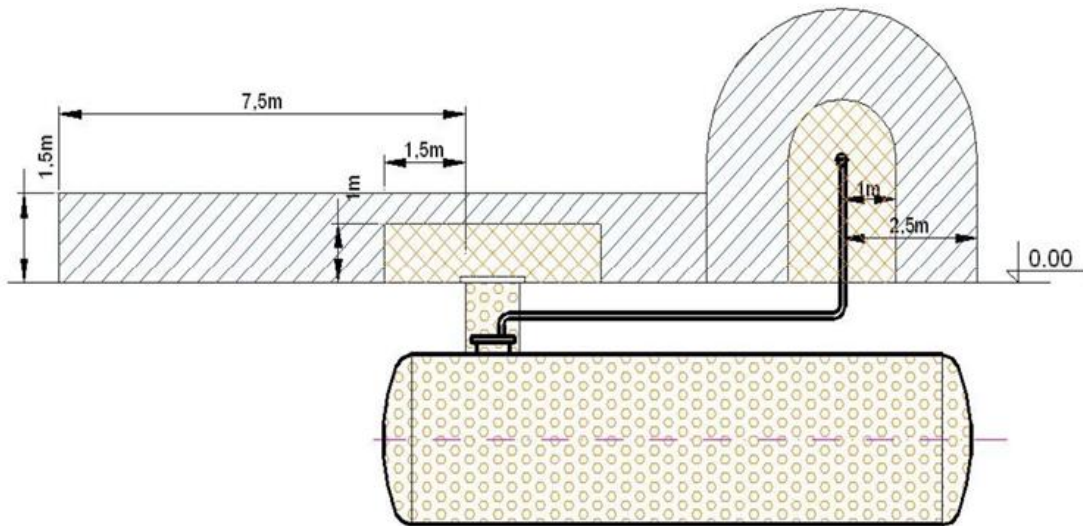

Fig.6. Procesi i funksionimit të Rezervuarët për Naft dhe Benzin

4.5. Karakteristikat kryesore të procesit teknologjik në pompën e derivateve

Procesi teknologjik në pompën e derivateve përfshin këto operacione të veprimit që janë të ndërlidhura në mesë vete.

- Sistemi për zbrazje
- Sistemi për deponimin e karburanteve
- Sistemi për dhënien (toçitjen) e karburanteve

RAPORT I VNM-së

Sistemi për zbrazje të karburanteve të lëngët bëhet nga autocisternat me ramje të lirë (apo me anë të pompës) përmes sistemit të gypave prej gome, të cilët përmes një kyçje speciale lidhen me gypin në rezervuar.

Matja e sasisë së deponuar në rezervuar do të matet drejtpërdrejt nga instrumentet matëse të vendosur në autocisternë ose përmes levës së bazhdaruar dhe tabelave të veçanta për çdo rezervuar.

Sistemi i gypave dhe instrumenteve matëse kontrollohen para zbrazjes, në mënyrë që të eliminohen dukuritë e situatave aksidentale.

Sistemi për deponim të karburanteve do të përbëhet nga dy (2) rezervuar të ndare në mes vete, me vëllim **V₁- 7025 litra**, **V₂- 47996 litra** . Sistemi për dhënien apo toçitjen e karburanteve të lëngët do të përbëhet prej një ishuj me pesë (1) pajisje automatike me nga dy (2) gypa për toçitje për karburant të lëngët, gjithsejtë katërdhjet (2) gypa për toçitje për karburant të lëngët. Mbushja dhe zbrazja e rezervarëve do të bëhet nëpër mes sistemit të gypave special të cilët do të vendosen në kanal prej betoni për mbrojtjen e tyre nga dëmtimet eventuale. Sistemi për dhënie të karburanteve (automatët) do të jenë të mbrojtur nga rreziku eventual.

4.6. Komponentët hyrëse në procesin teknologjik

Komponentët hyrëse nga aktivitetet që zhvillohen në stacionin e karburanteve janë:

- Karburantet djegëse të lëngëta (naftë dhe benzinë).
- Energjia elektrike.
- Uji

Karburantet djegëse të lëngëta benzina dhe nafta shërbejnë për furnizimin e automjeteve, për nevoja ne amvisni ne industri etj. Sasia e përgjithshme e karburanteve të lëngëta në stacionin e karburanteve do të jetë **V V₁- 7025 litra**, **V₂- 47996 litra**.

Energjia elektrike shërben për ndriçim dhe funksionim të pajisjeve si dhe për nxehtë. Furnizimi me energji elektrike do të bëhet nga trafoja presonale të cilën pronari e ka siguruar.

Uji shfrytëzohet për qëllime sanitare, për larjen e platosë së stacionit të karburanteve dhe për furnizim të pajisjeve kundër zjarrit.

Nevojat e ujit për sanitari varet nga numri i punëtorëve p.sh për një punëtor nevojiten 25 lit. ujë/ditë.

Furnizimi me ujë në kompleksin e stacionit të karburanteve „**Dervis Bey**” **Sh.p.k**, i cili shfrytëzohet për qëllime sanitare do të bëhet nga sistemi i ujësjellësit, kurse furnizimi me ujë i cili shfrytëzohet për qëllime për larje të platosë si dhe ujitjen e sipërfaqeve të gjelbëruara, dhe për furnizim të pajisjeve kundër zjarrit do të bëhet nga pusi që duhet nxjerrur me shpim të thellë nga pronari i stacionit të karburanteve.

4.7. Komponentët dalëse në procesin teknologjik

Komponentët dalëse nga aktivitetet që zhvillohen në stacionin e karburanteve janë:

- Karburantet djegëse të lëngëta (naftë dhe benzinë)
- Ujërat e ndotura.
- Avujt e hidrokarbureve dhe gazrat shkarkuese nga automjetet.
- Zhurma.
- Mbeturinat e ngurta.

5.0. Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis

Analiza e vlerësimit të gjendjes ekzistuese të mjedisit si dhe vlerësimi i ndikimeve të mundshme të cilat janë si pasojë e proceseve (veprimeve) që kryhen në stacionin e karburanteve tregojnë se deri të kuantifikimi i të dhënave mund të vihet sipas një analizë gjithë përfshirëse.

Të gjitha ndikimet e mundshme nuk janë të vlerave të njëjta që të bëhet edhe kuantifikimi i tyre. Ndikimet negative në mjedis mund lajmërohen në të gjitha fazat e zhvillimit të projektit, prandaj të gjitha ndikimet e mundshme negative në mjedis i klasifikojmë në tri perioda themelore dhe atë: Vlerësimi dhe përshkrimi i ndikimeve negative në mjedis duhet të bëhet për fazën ndërtimit të pompës së

derivateve, gjatë punës kontinuele të stacionit të karburanteve vie deri te rritja e emisionit të materieve ndotëse nga puna e automjeteve, avullimi i karburantit benzinë, derdhjet dhe avullimi i karburanteve të lëngët, krijohet zhurmë nga motorët e automjeteve dhe funksionimi i automatëve për dhënie të karburanteve, në mënyrë indirekte mund të vie deri te ndotja e ujërave sipërfaqësore dhe sipërfaqeve të dheut afër stacionit të karburanteve. Entitetet e cenueshme që potencialisht rrezikohen janë të punësuarit në stacion dhe shfrytëzuesit e shërbimeve-konsumatorët.

Gjithashtu duhet parapa ndikimet e mundshme negative në mjedis pas përfundimit të aktivitetit punuese në stacionin e karburanteve.

5.1. Ndotja e ajrit

Gjatë fazës së ndërtimit të objektit të pompës së derivateve, nuk kemi ndotje të theksuar të ajrit. Ndotja e ajrit ndodhë nga makinat ngarkuese dhe automjetet transportuese, që nevojiten për gërmimin e bazamentit dhe transportimin e materialit ndërtimor, ndotja nga pluhurat që lirohen nga sipërfaqet punuese, gjatë realizimit të fazës së ndërtimit të stacionit të karburanteve.

Gjatë funksionimit kontinuel të pompës së derivateve nga qarkullimet e automjeteve vie deri te rritja e ndotjes së ajrit nga emisioni i gazrave nga automjetet dhe nga avullimi i karburanteve.

Gazrat nga djegiet motorike përmbajnë një numër të madh të komponentëve ndotëse me koncentracione të ndryshme por më të shprehur dhe më me ndikim në ndotje të ajrit janë CO, NO_x, HxCy, SO₂ dhe Pb.

Ndikimi i tyre në shkallën e ndotjes varet para se gjithash nga kushtet klimatike - meteorologjike dhe dendësisë së qarkullimit të automjeteve në komunikacion në lokacionin e pompës së derivateve. Ndotje të ajrit mund të ndodh nga gazrat të cilët lirohen nga lëndët djegëse që nevojiten për përgatitjen e ushqimit, dhe ngrohjen e hapësirës së restorantit gjatë stinës së dimrit, e cila ndotje është

minimale, ndotja e ajrit ndodh nga avujt që lirohen nga vaji në hapësirat e kuzhinës, që nevojitet për përgatitjen e llojeve të ushqimit.

Pra, themi që në mënyrë të paevitushme, në kohën e mbushjeve të serbatorëve të makinës, ka çlirime avujsh në rastin e benzinave, çlirime avujsh hidrokarburesh që përmbajnë kryesisht benzen, ksilen, toluene, etil benzeni, etj. Që të gjithë janë shumë fluror që me rritjen e temperaturës së ambientit, kanë një shkallë avullimi më të lartë. Nëse përmbajta e tyre në ajrin e mikroambientit aty, arrin në një kufi të caktuar përzierje, shkëndija më e vogël jep eksplozion.

5.2. Ndotja e ujit

Rreziku më potencial për ndotjen e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore si dhe ndotja e dheut ndodhë nëse vie deri te shpërthimi i rezervarëve me karburant të vendosur në tokë.

Mundësia e derdhjes së derivateve mund të ndodhë gjatë mbushjes së rezervuarëve dhe gjatë toçitjes së derivateve. Pastaj gjatë funksionimit kontinuel të pompës së derivateve në sipërfaqet shërbyese për komunikacion vie deri te sedimentimi i materieve ndotëse që është si rezultat i fundërrimit nga gazrat e djegura motorike, i fshirjes së gomave të automjetit, i rrjedhjes së derivateve dhe vajrave nga automjetet e amortizuara, i fundërrimeve nga atmosfera, etj. Vlerat më të larta të ndotjes së ujërave nga sipërfaqet shërbyese të stacionit të karburanteve pritet të jenë gjatë sezonave të dimrit kur kemi hedhjen e kripës nëpër rrugë, koncentracionet e ndotësve të sedimentuar në platon e stacionit të karburanteve drejtpërdrejt varet nga zgjatja e periodave të thata dhe pa shi dhe nga dendësia e qarkullimit të automjeteve. Koncentracioni i grimcave të suspenduara është proporcional me sasinë e ujërave nga shpërlarja apo nga të reshurat atmosferike ku koncentracionet më të mëdha janë në 5 - 10 min. Ndotje e ujit ndodh nga derdhja e ujërave të ndotura me vajra dhe derivate të përdorura në autolarje për larjen e automjeteve, nga larja e autoparkingut, nga derdhja e ujërave të zeza, nga

derdhja e ujërave të përdorura në kuzhinë dhe lavatriqet për larjen e mbulesave të ndryshme.

5.3. Ndotja e tokës

Toka (dheu) si element themelor natyror është kusht ekologjik për rritjen dhe ekzistimin e bimëve, toka është element për prodhimin e ushqimit dhe ekzistimin e ekosistemit malor të cilët janë të nevojshëm për arritjen dhe mbajtjen e bilancit ekologjik (produkimit dhe ndërtimit të materieve), posaçërisht për mbajtjen e stabilitetit mjedisor.

Toka është e domosdoshme edhe për funksione teknike në këtë rast për ndërtimin e objektit të pompës së derivateve.

Gjatë fazës së ndërtimit të pompës së derivateve, ndikim negativ në tokë paraqitet në aspektin e humbjes së sipërfaqes pjellore të tokës, mirëpo duke pasur parasysh pozitën ekzistuese të lokacionit që e kem përmend në pasueset e më sipërme që për momentin për shkak të pozitës kjo tokë është parapaarë që një sipërfaqe e caktuar ti dedikohet ndërtimit të një pikë karburanti, ndikim negativ në tokë paraqitet nga deponimi i dheut të gërmuar të hjekur nga bazamenti, si ndikime kemi edhe mbeturinat e ngurta të cilat krijohen nga materialet ndërtimore gjatë fazës së ndërtimit, mbeturinat e ngurta komunale të cilat i krijojnë punëtorët, nga pluhurat që lirohen nga sipërfaqet punuese.

Ndikimet nga mbeturinat e lëngëta të cilat shkaktohen nga derdhja e vajrave dhe derivateve të ndryshme, nga mjetet e rënda makinerike që nevojiten për largimin e dheut të bazamenteve dhe ngarkimin e materialit të gërmuar, nga mjetet transportuese që transportojnë materialin ndërtimor.

Në fazën e shfrytëzimit të stacionit të karburanteve ndotja e dheut është si pasojë e sedimentimit të ndotjeve që vije përmes ujërave sipërfaqësore, që vijnë nga sipërfaqja e platosë së stacionit të karburanteve dhe nga autoparkingu, si dhe nga fundërrimet e komponentëve ndotëse nga ajri. Kjo ndotje njihet si ndotje sistematike e dheut gjatë funksionimit kontinuel të stacionit të karburanteve pastaj

kemi edhe ndotjen aksidentale të dheut e cila vie si pasoj e avarive të mëdha apo të vogla të pajisjeve. Këto ndotje të dheut evitohen vetëm me largimin e dheut të kontaminuar dhe transportimin e tij në vendet e caktuara aty ku nuk rrezikojnë mjedisin.

Nga këto të dhëna vërehet se ndotja e tokës (dheut) afër stacionit të karburanteve varet para se gjithash nga rrjedhja e ujërave të ndotura nga sipërfaqja e platosë së stacionit të karburanteve, konfiguracioni i terrenit dhe nga sedimentimi i ndotjeve prej ajrit në rrethinën e stacionit të karburanteve.

5.4. Zhurma

Në domenin e mbrojtjes së mjedisit zhurma paraqet një faktor me rëndësi hapësinore e cila ka ndikim të madh në dëmtimin e të dëgjuarit, në sistemin nervor, në hipertension, në koncentrim të njeriut në punë etj.

Lokacioni i stacionit të karburanteve me objektet përcjellëse është i ekspozuar zhurmës së krijuar nga qarkullimi i automjeteve, autocisternave dhe nga funksionimi i pompave dhe kompresorëve për zbrazen dhe shpërndarjen e karburanteve, dhe në mungesë të energjisë elektrike kyçja e shpeshtë e agregatit për energji elektrike.

Sipas gjendjes faktike të kompleksit stacionit të karburanteve në lokacionin e analizuar mundë të konstatojmë se niveli zhurmës i shprehur në dB do të jetë nën vlerën e lejuar prej 60 dB.

5.5. Ndikimet në florë dhe faunë

Sipas analizave të bëra deri tani në lidhje me ndotjen e ajrit, ujit dhe tokës mund të vie deri te ndikimet në florë dhe faunë.

Mirëpo sipas gjendjes faktike në teren respektivisht në lokacionin e caktuar nuk kemi zhdukje të mëdha të vegjetacionit pos nga sipërfaqet nën objekte dhe nën pllantonë e stacionit të karburanteve, ndikimi në botën bimore do të jetë i pranishëm, meqë ngastrat në fjalë dhe ato përreth i takojnë tokave me destinim të arave dhe tokave bujqësore, por në këto ngastra sipas vizitave tona në teren e të cilat janë

buzë rrugës kemi haasur në një pikë karburaanti e cila tashmë ishte jashtë funksioni dhe e boshatisur, andaj mund të konkludojmë se dëmi nuk do të jetë më i madh se ka ekzistuar më herët.

E njëjta do të vlente edhe për faunën që do të thotë se nuk pritet që kompleksi i stacionit të karburanteve të ketë ndikime negative në faunën, sepse ajo është larguar nga ky lokalitet me ndertimin e objekteve biznesore dhe afariste tashë përreth në rajonin e ngushtë si dhe më të gjerë.

6.0. VLERËSIMI I RREZIKIMIT TË MJEDISIT NGA AKSIDENTET E MUNDSHME

Meqë kemi të bëjmë me pompës së derivateve ku kemi deponimin dhe distribuimin e karburanteve të lëngët dhe të gaztë nga ku edhe buron rrezikimi i mjedisit gjatë rasteve aksidentale, kjo qështje trrsjtohet si e veçantë.

Në rastet e jashtëzakonshme, gjatë derdhjes jo të kontrolluara të karburanteve të lëngët mund të vie deri te aksidentet kimike, intensiteti aksidental i të cilëve mund të jetë i shkallëve të ndryshme. Nga manipulimet e ndryshme vepruese me derivatet e naftës në stacionin e karburanteve mundë të vie deri te rrjedhja apo derdhja e sasive të karburanteve ku nga avullimi i tyre sjell deri te ndotja e ajrit në hapësirën e stacionit dhe hapësirën për rreth tij. Në aspektin teorik aksidentet e një shkalle më të lartë në stacionin e karburanteve mund ndodhin në rezervuarët me karburante të vendosur në tokë e sidomos gjatë derdhjes (rrjedhjet) si dhe nga auto cisternat.

Të gjitha situatat aksidentale gjatë deponimit dhe distribuimit me derivate të lëngëta mund të i kategorizojmë në katër grupe:

- Explodimi i avullit të karburanteve që janë në gjendje vlimi
- Explodimi i gazrave të reve të pakufizuara
- Explodimet e kufizuara
- Zjarri

RAPORT I VNM-së

Aksidentin e parë duhet përjashtuar nga analiza sepse për të ardhur deri te ky aksident karburanti në rezervuar duhet të jetë mbi temperaturën e vlimit.

Aksidenti i dytë mund të shkaktohet gjatë manipulimit me benzinë në stacionin e karburanteve ku mund të vie deri te përzierja e avullit të karburanteve me ajrin dhe të krijojnë një përzierje potenciale e cila gjatë koncentracioneve të caktuara dhe energjisë së mjaftuar për aktivizim mundë të shkaktojë detonacion explodues me pasoja të mëdha.

Mundësia e një aksidenti të tillë është shumë e vogël kur kemi parasysh lokacionin e objektit, sasinë e derivateve, dendësinë e automjeteve të cilat furnizohen me derivate, shpejtësinë e avullimit të karburanteve etj.

Në shkallën e detonacionit të një reje nga përzierja e avullit të benzinës dhe ajrit, mjaft ndikon edhe numri i oktanëve të benzinës p.sh. benzina prej 86 apo 98 oktan në vete përmban tetraetil plumbi që është si mjet antidetonues, pastaj me qëllim të ngritjes së numrit të oktanëve benzinës i shtohen edhe hidrokarbure aromatike benzol (C_6H_5OH), toluol ($C_6H_5CH_3$) dhe nëse kjo shtesë është mbi 7% atëherë praktikisht është e pamundur të vie deri te një detonacion i reve të përzierjes së avullit të benzinës me ajër.

Mundësia e një explodimi të kufizuar në rezervuarët me karburant në tokë është praktikisht e pamundur kur kemi parasysh faktin se rrjedhja e benzinës nga rezervari në tokë nuk kontakton me ajrin.

Sa i përket zjarrit mund të konstatojmë se realisht është e mundur por nuk do të bëjmë ndonjë analizë detale mbi vlerësimin e rrezikut nga zjarri kur kemi parasysh faktin se do të ekzistoj projekti kundra zjarrit dhe mbrojtja nga zjarri si dhe të gjitha masat preventive që duhet të ndermirren gjatë një aksidenti nga zjarri. Në rastet e aksidentit nga zjarri në lokacionin dhe rrethinën e stacionit të karburanteve mund të rrezikohet jeta dhe shëndeti i njeriut si dhe mjedisi rrethues, kur kemi parasysh toksitetin e produkteve të djegëjes (monoksidi i karbonit dhe formaldehidet), masën e gaztë të produkteve të djegëjes, shkallën e nxehtësisë, produktet jo plotësisht të djegura të derivateve të naftës etj.

Në kuptim më të gjerë, rast aksidental në aspektin e mbrojtjes së mjedisit gjatë manipulimit me derivate të naftës në stacionin e karburanteve është derdhja e derivateve të naftës deri në atë sasi që rrezikon mjedisin, prandaj është e nevojshme që të bëhet sanimi i ndotjes sipas metodave adekuate.

Nëse rregullorja e punës së një stacioni të karburanteve përmban në detale të gjitha aktivitetet dhe veprimet për sanimin e aksidentit nga derdhjet e derivateve, mund të konstatojmë se derdhjet e derivateve të lëngëta nuk mund të rrezikojnë mjedisin.

Në pajtim me nenet e rregullores mbi metodologjinë për vlerësimin e rrezikshmërisë nga aksidenti kimik dhe nga ndotja e mjedisit, masat përgatitore dhe masat për eliminimin e pasojave (EPA) analiza e rrezikshmërisë bëhet në tri faza:

- Identifikimi i rrezikut
- Analiza e pasojave
- Vlerësimi i rrezikut

Identifikimi i rrezikut nënkupton procesin e mbledhjes së të dhënave mbi materiet e rrezikshmërisë në proces si dhe verifikimin e të gjitha pikave kritike të procesit dhe stabilimenteve.

Përveç identifikimit të materieve të dëmshme në proces, në fazën e parë të analizës së rrezikshmërisë duhet bërë identifikimin e burimeve të rrezikut.

6.1.1 Analiza e trungut të ngjarjeve

Ngjarjet të cilat pasojnë në rastet aksidentale mund të kenë karakteristika të ndryshme. Në vijim do të paraqesim disa nga mundësit e zhvillimit të ngjarjeve gjatë aksidentit.

- Reja e formuar lëviz te poshtë:
  - *inicimi ndodh menjëherë pas formimit të sferës së nxehtë
  - *inicimi ndodh më vonë, krahas shkaktimit të zjarrit ose eksplozimit të resë.
  - *nuk vjen deri të inicimi.
- Reja e formuar lëviz përpjetë:

*inicimi ndodh menjëherë krahas formimit të resë së zjarrtë

*largohet nga rezervari dhe vjen deri të inicimi ose eksplodimi i resë

*nuk vjen deri te inicimi.

6.1.2. Ngjarja në tërë rezervarin

Në rast se aksidenti e përfshin tërë rezervarin, ekzistojnë dy mundësi:

- a) aksidenti në rezervarin e nxehtë
- b) aksidenti në rezervarin e ftohtë

Inicimet e mundshme në tërë rezervarin janë:

- sfera e zjarrit
- zjarri
- eksplodimi i resë së gaztë dhe
- disperzioni i resë pa inicim

Aksidentin në rezervarin e nxehtë nënkupton veprimin e temperaturave të larta jashtë rezervarit, në këtë rast supozohet se tërë sasia e GLN-së është liruar nga rezervari dhe është djegur si sferë e zjarrtë.

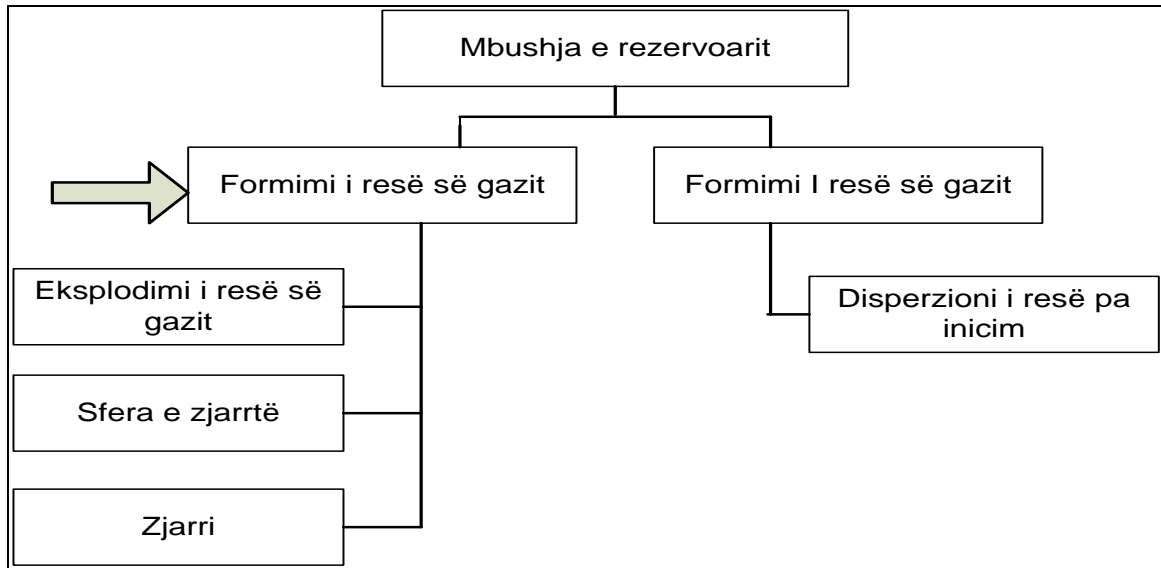
Aksidenti në rezervarin e ftohtë nënkupton avullimin e menjëhershëm dhe formimin e resë së gaztë krahas përzierjes turbulente me ajrin.

6.1.3. Aksidenti në pjesë të rezervarit (vrina në rezervar)

Ngjarjet e mundshme në këtë rast janë:

- formimi i resë e cila lëvizë
- inicimi me krijimin e resë së avullit që eksplodon
- shkaktimi i zjarrit
- pa inicim

Reja mund të dispergojë, varësisht nga kushtet aktuale klimatike.

6.1.4. Aksidenti në sistemin shpërndarës

Aksidenti në këtë rast është pasojë e rrjedhjes (derdhjes) së GLN-së nga sistemi shpërndarës dhe mund të çojë deri te:

- flaka kur vjen lëvizja deri te inicimi
- formimi i resë dhe lëvizja e saj me:
  - inicim dhe formim të resë së avullit e cila eksplodon,
  - shkaktim të zjarrit
  - ose nuk ka inicim

6.2. Analiza e pasojave

Analiza e pasojave është faza e dytë e analizës së rreziqeve dhe për qëllim parashikon vëllimin e pasojave të mundshme të aksidentit dhe nivelin e dëmit.

Pasojat kryesore të mundshme të aksidentit në kompleksin e Stacionit janë:

- BLEVE (Biliong Liquid Expanding Vapor Explosions - eksplodimet e avullit ekspandues të lëngut të vluar):
- Zjarri
- Dispergimi i resë pa inicim

6.2.1. BLEVE

Masa e BLEVE – së, e cila merret të jetë 80% të vëllimit të rezervuarit. Supozohet se sfera e zjarrit e ka formën sferike dhe është afër tokës. Për rezervarin me vëllim prej $10\text{m}^3 \times 0.8$ (80% të vëllimit të rezervuarit) diametri i sferës së zjarrtë mund të jetë gjerë ne 10m. Kohëzgjatja e sferës është më pak se 10s, në këto rrethana mund të shkaktohen lëndime të djegies se shkallës së tretë në pjesët e zbuluara të lëkurës.

6.2.2. Zjarri në rezervuar

Zjarri në rezervuar shkakton rrezatim termik, që paraqet rrezik për njeriun dhe për objektet përreth. Për të kuantifikuar efektin e veprimit të zjarrit është përvetësuar që doza e rrezatimit 1000 njësi ($\text{k}\ddot{\text{E}}/\text{m}^3$) shkakton djegie të konsiderueshme në lëkurën e zbuluar të njeriut.

Në tabelën në vijim është dhënë varësia e dozës së rrezatimit nga diametri i zjarrit.

Diametri	Doza (njësi)
1.1 D	3.000
1.2 D	2.300
1.3 D	100
1.4 D	200
(Për njerëzit në objekte)	
Deri në 1.1 D	2.300
Mbi 1.1 D	0

6.3. Vlerësimi i rrezikut

Rreziku nga aksidenti vlerësohet në bazë të gjasave të ndodhjes së aksidentit dhe vëllimit të pasojave.

6.3.1. Vlerësimi i gjasave të ndodhjes së aksidentit

Gjasatë ndodhjes së aksidentit vlerësohen në bazë të dhënave mbi ngjarjet dhe aksidentet në pajisjet (stabilimentet) e njëjta ose të ngjajshme në vendet tjera dhe të dhënave të përfituara nëpërmjet identifikimeve të rreziqeve. Në tabelën në vijim janë paraqitur gjasat e ndodhjes së aksidenteve sipas të dhënave të publikuara në simpoziumin ICHEME të mbajtur në Budapest në vitin 1991.

RAPORT I VNM-së

Ngjarja	Gjasat	Distanca (m)
Derdhje të vogla	Të mëdha	10
Çarja e gypave, lidhëseve	Të vogla	10 - 100
Çarja e rezervarit dhe sfera e zjarhtë	Shumë të vogla	Mbi 100
Çarja e rezervarit VCE	Tejet të vogla	Mbi 100
Çarja e rezervuarit, formimi i resë	Tejet të vogla	Mbi 100

Sa i përket zjarrit klasik, duhet konstatuar se projekti përkatës i mbrojtjes nga zjarri duhet të kalojë revizionin, kështu që në këtë raport nuk do të analizohet.

6.3.2. Vlerësimi i pasojave të mundshme

Pasojat e mundshme për jetën dhe shëndetin e njerëzve dhe mjedisin parashtrohen në bazë të dhënave të përfituara me analizën e cenueshmërisë.

Me anë të analizës së cenueshmërisë evidentohen të gjitha entitetet dhe objektet e cenueshme në rrethinën e burimit potencial të aksidentit:

- të punësuarit në kompleks
- pjesëmarrësit në trafik në rrugë
- objektet afariste dhe të banimit

Siguria aksidentale zvogëlohet pasi rezervari do të vendoset nën tokë dhe i rrethuar me mur statik prej betoni prandaj pasojat e mundshme të aksidentit do të shpreheshin në distancë më të vogël dhe ate deri në 3.5m.

Objektet e banimit janë të larguar 100m, në distancë jo shumë të largët nga rezervari por, meqë kjo pikë nuk posedon gaz natyror, rrëziu është më i vogël.

7.0. MARRJA E MASAVE PËR PARANDALIMIN DHE ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE

Sipas analizës së bërë mbi ndikimin e pompës së derivateve në mjedis, si dhe në bazë të vlerësimit të kompleksit të pompës së derivateve i cili do të ndërtohet sipas projektit kryesor të ndërtimit dhe rekomandimeve të dhëna në këtë raport, pompa e derivateve „DERVIS BEZ” Shpk, në rrugën kryesore Mamushë-Medvec në pjesën jugore të komunës Mamushë me veprimtarinë kontinuele të sajë në lokacionin e analizuar sipas autorit të raportit nuk rrezikon mjedisin sepse janë

realizuar shumë nga parakushtet e nevojshme për mbrojtjen adekuate të mjedisit, por megjithatë duhet të parashihet që në rast se vie deri te ndotja duhet të ndermerrën masat për parandalimin apo së paku zvogëlimin e ndikimeve negative që shpijnë deri te rrezikimi i mjedisit jetësor.

Me qëllim të zvogëlimit të mëtejshëm të ndikimeve potenciale negative në mjedis, rekomandohet ndërmarrja e masave të cilat bëjnë pjesë në domenin e menaxhimit të rrezikut në Objektivin e stacionit të karburanteve në rrethanat e jashtëzakonshme dhe të rregullta.

7.1. Masat për mbrojtjen e ajrit

Për të parandaluar dhe zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në ajër gjatë fazës së ndërtimit të stacionit të karburanteve me infrastrukturën përcjellëse duhet të merren këto masa:

Faza e ndërtimit

Gjatë punës me makina ngarkuese dhe transportuese të gjitha sipërfaqet manipuluese të stërpikën me ujë posaçërisht në kohra me erëra dhe temperatura të larta.

Duhet të behët kontrollimi i rregullt teknik i makinave ngarkuese dhe transportuese që konsumojnë lëndë të lëngëta djegëse me qëllim që lirimi i gazrave nga automjetet e punës të jetë sa më kualitativ.

Faza e zhvillimit të aktivitetit

Gjatë fazës së kryerjes së aktiviteteve në stacionin e karburanteve për të parandaluar e zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në ajër nga avullimi i karburanteve duhet marrë këto masa mbrojtëse:

Të gjithë gypat ajruar të rezervarëve duhet të vendosen në lartësi të nevojshme. Stacioni i karburanteve duhet të pajiset me sistemin për mbledhjen e avujve që lirohen nga karburantet.

Me qëllim të zvogëlimit të ndotjes së ajrit e cila ndodhë si produkt i aromës së keqe që lirohet nga hapësirat e kuzhinës duhet të bëhet ventilimi i hapësirave të

kuzhinës dhe restorantit për pastrimin e ajrit, gjithashtu aroma e pakëndshme do të zvogëlohet përmes ajrimit artificial përmes dritareve të vendosura në objekt.

7.2. Masat mbrojtëse të ujërave

Edhe pse stacioni i karburanteve të kompanisë „**Dervis Bey**” Shpk, , nuk do të zhvilloj një afarizëm të madh që të gjenerojë ndotje serioze të ujërave sipërfaqësore, e pastaj edhe të ujërave nëntokësore, por ndotja ndodh sikur e kemi përshkruar në pasuset e mësipërme.

Në kompleksin e stacionit të karburanteve duhet bërë sistemin për grumbullimin dhe bartjen e ujërave të ndotura nga sipërfaqet manipulative, nga parkingu i automjeteve dhe të dërgohen në seperator për ndarjen e derivateve dhe vajrave nga ujërat e ndotura. Në kompleksin e stacionit të karburanteve duhet të ndërtohet separatori për vajra me kapacitet minimal prej 15 m³ sipas përshkrimit të bërë në projektin kryesor për ndërtimin e stacionit të karburanteve dhe sipas vizatimit të paraqitur në planin e situacionit.

Seperatori duhet të ndërtohet sipas standardeve në hapësirën që shihet në planin e situacionit që ia bashkangjesim raportit të VNM-së. Seperatori për mes mureve në disnivele e bënë ndarjen (seperimin) e derivateve dhe vajrave nga ujërat e ndotura dhe i deponon në pusëtën e posaçme, ku pas mbushjes së pusëtës duhet të pastrohet nga ndërmarrjet e licencuara për pastrimin e seperatorve. Seperatori duhet të përmbush kriteret teknike që janë të parapara me rregullore dhe normative në fuqi. Seperatori duhet të rregullohet në atë mënyrë që të mundë të kontrollohet rregullisht uji i cili pastrohet dhe të merren mostrat e ujit i cili pastrohet. Duhet të ndërtohet gropa septike për trajtimin e ujërave të zeza e pastaj pas gropës septike ujërat e trajtuara të dërgohen në bunarin filtrues. Ujërat e trajtuara në seperator dërgohen në bunarin filtrues.

Ujërat e të reshurave atmosferike nga sipërfaqet e kulmeve të grumbullohen dhe të derdhën në gropën septike.

RAPORT I VNM-së

Preferohet të vendoset edhe një separator për trajtimin e ujerave të ndotur nga kuzhina. Separatorët për trajtimin e ujërave të ndotura nga kuzhina duhet të janë të ndërtuar sipas standardeve Din 4040 dhe Din 4041.

Efektet e largimit të yndyrave janë gjerë ne 92%. Madhësia dhe dimensionet e separatorve caktohen ne bazë të numrit të racioneve të përgatitura gjatë ditës, gjerë në 400 racione preferohet separatori me kapacitet 2 l/sec. Për çdo 100 racione kapaciteti i separatorit rritet për 0.5 l/sec. Për çdo lavatriqe për larjen rrobave kapaciteti i separetove rritet për 1 l/sec. Konstruksioni i separetove nëse vendoset ne objekt ndërtohen nga alumini, separatorët që vendosen jashtë objektit ndërtohen nga çeliku kualitativ jo korodues.

Ne tabelën në vijim po i japim parametrat dhe dimensionet e disa separetove standard.

Seperator	Gjatsia	Gjersia	Lartësia	Lartësia e	Hyrja	Dalja	Gypi	Rrjedhja
Volumi (l)	L (mm)	B (mm)	H (mm)	Përgji. h	H (mm)	D (mm)	ØD	Q (l/s)
800 l	1500	750	800	1300	620	675	Ø100	1,5
1200 l	1500	850	1000	1500	620	675	Ø100	2,2
2000 l	2000	1000	1100	1600	635	700	Ø100	3,0
2500 l	2500	1000	1200	1700	670	750	Ø125	6,0
3500 l	2750	1100	1200	1950	910	990	Ø150	10,0
5000 l	3000	1250	1300	2050	950	1050	Ø200	20,0
6000 l	3500	1300	1350	2100	1000	1125	Ø250	30,0
10000 l	4500	1500	1500	2250	1000	1125	Ø300	40,0
20000 l	6000	2000	2000	2750	1115	1270	Ø300	80

Fig. 7. Tabela e separetove standard

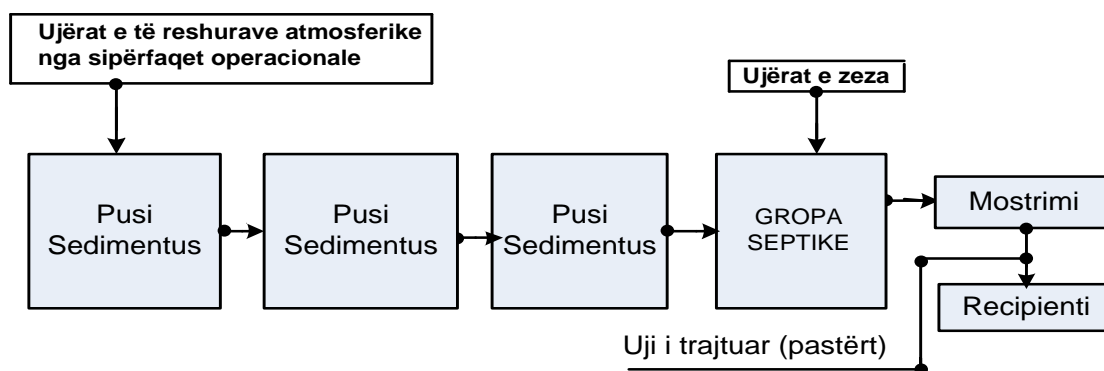
Ujërat nga separatori nuk guxojnë të lëshohen në recipient apo të derdhen në natyrë pa u trajtuar nëse përmbajnë derivate të naftës mbi 1 mg/l dhe materie të suspenduara mbi 30mg/l në ujë. Pronari i stacionit të karburanteve „Dervis Bey”-

RAPORT I VNM-së

Shpk, duhet të e bëj matjen e cilësisë të ujit të shkarkuar nga seperatori i vajrave, vlerat e fituara do të krahasohen dhe nuk guxojnë të jenë më të larta se vlerat e caktuara si pas Udhëzimit administrativ Udhëzimi Administrativ Nr.30/2014 për kushtet, mënyrat, parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në trupin ujqor.

Ne vijim po e paraqesim shemën teknologjike të trajtimit të ujërave të ndotura.

Shema teknologjike e trajtimit të ujërave

7.3. Masat për mbrojtjen e tokës

Përpos masave të përshkruara më lartë për mbrojtjen e mjedisit nga ndikimet negative të mundshme të përshkruara ne pasuset e mësipërme duhet të ndërmerren masat në vijim.

Për të parandaluar dhe zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në tokë gjatë fazës së ndërtimit të stacionit të karburanteve duhet të merren këto masa: Dheu i gropuar duhet të shfrytëzohet për rrafshimin dhe planifikimin e terenit i cili duhet të mbillet, pjesa tjetër e dheut duhet të dërgohet ne deponin regjionale. Si masë tjetër për mbrojtjen e tokës rekomandohet që në kohëra kur ka të reshura atmosferike të mos punohet me makina të rënda, me qëllim të mos ngjeshjes në masë të madhe të tokës. Të gjitha mbeturinat e ngurta të cilat krijohen nga materialet ndërtimore duhet të klasifikohen sipas përbërjes dhe llojit të tyre, dhe të deponohen në vende të posaçme, ato të cilat nuk përdoren dhe shitën për nevoja komerciale duhet të dërgohen ne deponin regjionale. Mbeturinat e ngurta

RAPORT I VNM-së

---

komunale të grumbullohen, klasifikohen dhe të vendosen në kontejnerë të posaçëm të pajisur me kapak për mbulim, kontejnerët duhet të sigurohen për deponimin e të gjitha llojeve të mbeturinave të klasifikuara ne bazë te rregullave dhe kushteve të përcaktuara me Ligji Nr. 08/L-071 për ndryshimin e Ligjit Nr. 04/L-060 për Mbeturinat, pas mbushjes së kontejnerëve përmes ndërmarrjeve për menaxhimin e mbeturinave, këto mbeturina të dërgohen në deponin e qytetit. Vaji i makinave ngarkuese dhe transportuese që nevojiten për ndërtimin e stacionit të karburanteve të ndërrohet në vende të caktuara dhe të izoluar për mos depërtimin e tyre në tokë, vajrat duhet të deponohen në enë të posaçme, dhe pastaj të u dorëzohen ndërmarrjeve të licencuara për grumbullimin e vajrave të përdorura.

Gjatë fazës së kryerjes së aktiviteteve në stacionin e karburanteve për të parandaluar e zvogëluar sasinë e ndikimeve negative në tokë duhet marrë këto masa mbrojtëse:

- Vendosja e rezervuarave në tokë të bëhet sipas standarteve të parapara me ligj, rezervaret duhet të jenë nga çeliku i pandryshkur dhe të mos kete rrjedhje.
- Për mbrojtjen e tokës nga ndikimet negative tërë hapësirat operationale ne të cilat bëhet manipulimi me karburante si dhe auto parkingu duhet të mbulohen me beton ose asfalt.
- Furnizimi me ujë për pije si dhe për nevoja tjera sanitare do të bëhet nga sistemi i ujësjellësit, kurse furnizimi i ujit që shfrytëzohet për larjen e platos manipuluese, për ujitje të sipërfaqeve gjelbëruese, për pajimet për zjarrfikje do të bëhet nga pusi i thellë që duhet hapur nga pronari.
- Të gjitha ujërat atmosferike dhe ujërat të përdorura nga sipërfaqet me ndikim të mundshëm duhet të grumbullohen me kolektor dhe nëpërmjet gypave të përcjellën ne seperator të vajrave.
- Ujërat fekale nga nyjet sanitare përmes gypave duhet të dërgohen ne gropën septike ose në kanalizimin e qytetit.

- Duhet rregullisht të bëhet kontrollimi i seperatorit të vajit, pas mbushjes duhet berë pastrimin e tij, fundërrina dhe vaji duhet të deponohen ne enë të posaçme dhe pastaj të dërgohen ne trajtim të mëtejshëm sipas ligjit për trajtimin e materieve të rrezikshme.
- Duhet të vendosen kontejnerët adekuat të pajisur me kapak për deponimin e mbeturinave komunale, pas mbushjes së tyre duhet të dërgohen për zbrazje ne deponin regjionale.
- Duhet të vendosen enët adekuate për deponimin e mbeturinave të lënget.
- Duhet të bëhet mbjellja e sipërfaqeve dhe oazave të pa betonuara dhe të pa asfaltuara me barë dhe drunj dekorativ me qëllim të pastrimit të ajrit nga ndotjet me gazra, dhe për çështje vizuale.

7.4. Masat e marura për mbrojtjen e botës bimore dhe shtazore

Masat për mbrojtjen e botës bimore kryesisht lidhen ngushtë me ruajtjen e tokave në pjesën e ngastrës shfrytëzuese nga ygjerimi i mundshëm i sipërfaqes manipulative. Kompania „Dervis Bey” Sh.p.k. duhet të ketë kujdes që të mos deponoj pa kontroll mbeturina në vende të ndryshme por ato duhen të deponohen në vende me destinacion të caktuar. Pas qdo zhvillimi të aktivitetit është e paraprë edhe përqindja e caktuar e oazave të gjobërta në kuadër të aktivitetit, anadaj kompania në planet e saj ka për qëllim kultivimin e bimëve dekorative dhe rritjen e masave gjobëruese brenda mundësive që lejon projekti.

Në raste të lajmërimit të zjarrit menjëherë të merën masa për neutralizimin e tij. Pajisjet kundër zjarrit duhen të ruhen në mënyrë të veçantë. Për mbrojtjen e botës shtazore kompania duhet të tregoj kujdes duke kufizuar lëvizjet e të punësuarve jashtë zonës ne te cilën bëhet yhvillimi i aktiovitetit të pikës së karburantit.

7.5. Masat e marura për mbrojtjen nga zhurma

Duhet të bëhen matjet e zhurmës në përputhje me ligjet dhe rregullat mbi mbrojtje nga zhurma. Për analizat dhe vlerësimin e rezultateve të fituara nga matjet duhet ti krahasojmë me ligjet dhe nivelet e lejuara për vendet ku jetojnë dhe punojnë

njerëzit. Në raste se niveli i zhurmës e mesit nga matjet tejkalon at të lejuarën atëherë duhet të merën të gjitha masat që niveli i zhurmës të bihet në nivelin e të lejuarës sipas rregullave në fuqi. Në varshmëri nga fazat e procesit të punës duhet edhe të punësuarit në ato vende të punës të përdorin mjetet kundër zhurmës. Zhurma do të gjënerohet më së shumti gjatë pjesës së parë kur do të bëhet ndërtimi pomës së derivateve, pronari do të ketë kujdes që të mos punohet jashtë orarit të punës, pastaj zhurma do të bie në nivel më të ulët, meqë ajo do të vie vetëm nga lëvizja e automjeteve të cilat do të furnizohen me karburant në këtë stacion.

7.6. Masat mbrojtëse në rezervuar

Rezervarët për lëndë djegëse të lëngtë do të prodhohen sipas standardeve të caktuara dhe do të vendosen po ashtu sipas standardeve.

- Të gjithë gypat ajruës të rezervarëve do të vendosen në lartësi të sigurt.
- Është obligim permanent i punëtorëve që të kontrollojë sistemin e gypave me mekanizëm për mbushje dhe zbrazje të karburanteve nga rezervarët.
- Është obligim që rezervarët e karburanteve të kontrollohen brenda 5 viteve të para të punës për të përcjell dëmtimet e trashësisë së mureve nga veprimi korroziv, pas 5 viteve, kontrolli duhet bërë për çdo dy vite.

7.7. Masat mbrojtëse në sistemin shpërndarës

- Është obligim që mekanizmi i sistemit shpërndarës dhe rezervarët të pajisen me elementin detektues të derdhjes eventuale të karburanteve të lëngta.
- Sistemi i gypave shpërndarës me automatë për karburante të lëngëta dhe të gazta duhet siguruar që të pengohet derdhja eventuale e karburanteve.
- Stacioni i karburanteve duhet të pajiset me sistemin sekondar për mbledhjen e derdhjeve aksidentale.
- Stacioni i karburanteve duhet të pajiset me sistemin për mbledhjen e avujve që lirohen gjatë toçitjes nga karburantet.

7.8. Rekomandimet tjera për evitimin e rrezikut dhe mbrojtje të mjedisit

- Të bëhet përdorim i drejt, mbikëqyrje e rregullt dhe mirë mbajtje e pajisjeve.
- Të hartohet rregullorja ku do të definohen procedurat për rastet aksidentale, të bëhet aftësimi i të punësuarve dhe të caktohen obligimet e tyre në situata aksidentale.
- Duhet të ndërtohet sistemi i pajisjeve kundër zjarrit me anë të ujit dhe të sigurohen aparatet me mjete kimike si dhe enët me rërë.
- Në mënyrë permamanente të mirëmbahet ambienti në kompleksin e stacionit të karburanteve e posaçërisht nyja sanitare, platoja me rrethin dhe gjelbërimi rrethues.
- Duhet të sigurohen dhe të jenë në disponim pajisjet doracake kundër shkëndijave.
- E tërë sipërfaqja e kompleksit të stacionit të karburanteve duhet të rrethohet me tel gjembor dhe ku është nevoja edhe me mur statik.
- Të shtohen hapësirat gjelbëruese përreth objekteve, sipas kushteve të ndërtimit.
- Të përdoret sistemi i ujitjes gjatë tërë kohës për minimizimin e grimcave të pluhurit, sidomos gjatë verës.
- Përreth perimetrit të objektit dhe rezervuarve të naftes duhet të ndërtohen kanalet drenazhues për ujërat atmosferike.
- Kujdes i veçantë do të tregohet në krijimin e kushteve të punës sa më komforte për punonjësit.
- Të rriten normat e sigursë në ambientin e punës te pompa e derivateve.
- Të menjanohen rrjedhjet eventuale të derivateve rreth pompës.
- Të sigurohet edhe sistemi i aparateve kundër zjarrit dhe të trajtohen punëtorët për përdorimin e tyre.

8.0 MONITORIMI DHE RAPORTIMI

Investitori është i obliguar që të bëjë monitorimin e përhershëm të ndikimeve negative në mjedis e posaçërisht monitorimin e tokës, ajrit dhe zhurmës. Këto ndikime mund të jenë relativisht minimale në mjedis pas marrjes së masave mbrojtëse, dhe si të tilla mund të monitorohen. Për këtë arsye parashihet një program monitorues për degradimet e tokës, kualitetin e ajrit dhe ujit. Duhet të bëhet matja e kualitetit të ajrit (matja e emisioneve) dhe zhurmës gjatë punës maksimale të pajimeve, matja duhet bërë te shtëpitë më të afërta. Monitorimi i ajrit dhe ujit duhet të bëhet me marrjen e mostrave dhe kryerjen e analizave në institute të akredituara për llojin e analizës. Të bëhet kontrollimi i përhershëm i seperatorve si dhe i gropës septike, dhe zbrazja e tyre të bahet me kohë. Kontejnerët e mbeturinave të zbrazën rregullisht. Të respektohen të gjitha rregullat teknike dhe kërkesat lidhur me sigurinë ndaj zjarrit, sigurinë në punë dhe mbrojtjen e mjedisit. Raportimi do të kryhet nga personi përgjegjës i autorizuar nga menaxhmenti, gjegjësisht nga ekspertet e kompanisë. Në raport, eventualisht do të përfshihen të dhënat për monitorimin e të gjitha parametrave të cilët do të jenë kërkuar në Pëlqimin Mjedisor, përkatësisht lejen mjedisore të lëshuara nga MMPHI.

9.0 MARJA E MASAVE REHABILITUESE PAS PËRFUNDIMIT TË AKTIVITET

Në rast të përfundimit të çdo aktiviteti parashihet që e tërë hapësira përkatësisht habitatit të kthehet gjendjes normale siç ka qenë e kjo normalisht varet nga nevojat e konsumatorëve si dhe nga interesi i vetë pronarit të këtij biznesi, pa harruar faktin që edhe nëse përfunon ky aktivitet pronari i objektit është i obliguar të largoj paisjet që i kanë shërbyer për realizimin e veprimtarisë. Por nëse pronari vendos të largoj edhe objektin atëherë të gjitha paisjet duhet të largohen nga objekti, eventualisht kalojnë në ndonjë objekt tjetër apo varësisht nga lavërdia mund edhe të shiten si material i vjetruar. Bazamentet si dhe platot nga betoni të shkatërrohen, imtësohen dhe të dërgohen në deponi rajonale. Pas largimit të objektit mund të

krijohet një terren i përshtatshëm për rikultivim, andaj duhet të bëhet zëvendësimi i tij me një substrat më produktiv dhe i përshtatshëm për rikultivim. Rikultivimi i këtyre sipërfaqeve të dëmtuara përfshin rivitalizimin në tërësi të hapësirave të dëmtuara nga realizimi i projektit.

Qëllimi i rekultivimit i cili nënkupton që pas përfundimit të punëve të këtij aktiviteti, sipërfaqeve të degraduara, prapë t'u kthehet funksioni i saj primar (prodhimi i biomasës), dhe kështu zvogëlohet ndikimi negativ i këtij projekti në ekosistem. Duhet bërë edhe planifikimi që toka në lokacionin e vendndodhjes së objektit në fjalë të kthehet në gjendje të përafërt me ambientin rrethues. Qëllimi i rikultivimit biologjik është që të krijojmë ekosistem të ri në hapësirat e dëmtuara në të cilën do të krijohet barazpeshë relative e të gjitha elementeve të ekosistemit siç janë: toka, flora, fauna. Rikultivimi biologjik është faza përfundimtare me të cilën arrihet edhe qëllimi i rikuperimit.

9.1. Kontrolli i emisioneve pas përfundimit të aktivitetit

Me përfundimin e aktivitetit të objektit afarist të stacionit të karburanteve dhe rehabilitimit të ngastrave për qëllime tjera, nuk është e nevojshme dhe nuk parashihet monitorimi i ajrit, ujit dhe tokës apo ndikimet tjera në mjedis. Kompania e cila e ka operuar në atë vend, ka për detyrë të bëjë monitorimin e sipërfaqeve të rekultivuara, posaçërisht pjesës së gjëlbruar për një kohë të caktuar.

10. PËRFUNDIM

Ndikimi i ndërtimit të objektit dhe zhvillimit të aktivitetit të pomës së derivateve me etazhitet P+0 në mjedis do të jetë në nivelin e vlerave të standardeve të caktuara me ligjet dhe aktet nënligjore të aplikueshme.

Ndikimi në tokë, ajër dhe ujë mund të kontrollohet. Këto ndikime do të monitorohen dhe do të raportohet në fund të çdo viti kalendarik dhe sipas kërkesës së Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës. Bazuar në informacionet që kemi marrë rreth planifikimit të realizimit të këtij projekti e të cilat mund të ndikojnë në mjedisin jetësor, dhe duke i'u përshtatur ligjeve për mbrojtjen e mjedisit dhe udhëzimeve administrative, projekti në fjalë mund të realizojë veprimtarinë e planifikuar si pikë karburanit me objekte përcjellëse. Ky projekt ka kapacitet mesatar të rezervuarëve për lëndë djegëse të lëngëta, objekte afariste, mini market dhe restorant, andaj mund të konkludojmë se ndërtimi dhe funksionimi kontinual i stacionit të karburanteve në zonën kadastrale Mamushëë komuna e Mamushës i kompanisë „**Dervis Bey**” Shpk, nuk shkakton ndikime negative në mjedis dhe nuk rrezikon shëndetin e njeriut. Gjithashtu ndikimet në tokë, ujë, ajër dhe peizazh, pas identifikimit dhe zbatimit të të gjitha masave mbrojtëse të rekomanduara në këtë raport, konstatojmë se ato mund të zvogëlohen në nivel të lakmueshëm, edhe të eliminohen tërësisht në fazën e rehabilitimit të hapësirave të degraduara gjatë ndërtimit dhe realizimit të projektit.

Mendojmë se këto të dhëna janë të mjaftueshme dhe i mundësojnë Ministrisë së Mjedisit Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës dhënien e mendimit për **Pëlqim Mjedisor** për pompën e derivateve në rrugën Mamushë-Medvec, sipas kërkesës të investitorit „**Dervis Bey**” shpk, me pronar z. **Büran Mazrek**.

11.0 LITERATURA

1. Plani Zhvillimor Komunal i komunës së Mamushës 2013 - 2023
3. MMPH (2013): Legjislacioni mjedisor në Kosovë 2007-2013 (Vëllimi I). Prishtinë.
4. MMPH-AKMM (2008): Raport i gjendjes së mjedisit 2006-2007. Prishtinë.
5. MMPH-AKMM –IKMN (2008): Raport i gjendjes së natyrës 2006-2007. Design House. Prishtinë.
6. MMPH-AMMK (2010): Gjendja a Natyrës-Raport 2008-2009. UNDP. IN Design. Prishtinë.
7. MMPH-IHMK – Buletini Hidro-Klimatologjik 2016,
8. MMPH_IHMK – Resurset Ujore te Kosves 2015,
9. MMPH-IHMK – Vjetari Hidrometeorologjik 2014,

Shtojcë

Bashkëngjitur këtij raporti gjeni:

- Çertifikata e regjistrimit të biznesit
- Çertifikatat mbi të drejtat e pronës
- Kopja e planit të ngastrave
- Kontrate e noterit mbi qiranë
- Plani i situacionit
- Kushtet ndërtimore